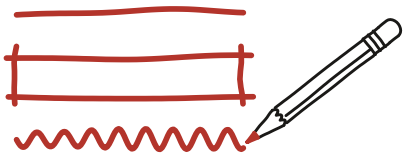
תשובה מיטבית

בשלושה סימנים

תשובה מיטבית מקבלת את כל הנקודות: היא עונה על מה ששאלו, יש בה את כל הפרטים, היא נשענת על הטקסט, והיא ברורה גם למי שלא ראה את השאלה.

ארבעה צעדים

1
קוראים את השאלה
מה שואלים? כמה פרטים מבקשים? מסמנים את מילת השאלה.

2
חוזרים לטקסט
מוצאים את המקום שמדבר על זה, ומסמנים אותו בטקסט.

3
אומרים בקול
קודם עונים בעל פה, לעצמנו או לחבר, ורק אז כותבים.

4
בודקים בשלושה סימנים
מסמנים את התשובה שכתבנו, ורואים מה חסר.

שלושה סימנים בעיפרון

אחרי הכתיבה מסמנים את התשובה שלנו:

קו ישר
מתחת לתשובה עצמה, שפותחת במילים מהשאלה

ענינו על מה ששאלו?

מסגרת
סביב מה שלקחנו מהטקסט: פרט, מעשה או משפט קצר

יש בתשובה משהו שכתוב בטקסט?

קו גלי
מתחת להסבר

הסברנו איך מה שכתוב בטקסט מראה שהתשובה נכונה?

מתי משתמשים בשלושתם?

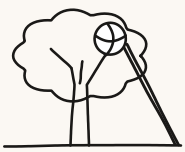

שאלה שהתשובה שלה כתובה בטקסט (מי, מה, איפה, מתי, כמה): קו ישר ומסגרת, עם כל הפרטים שביקשו.

שאלות של למה, איך מרגישים, איזו תכונה, מה אפשר ללמוד ומה דעתכם: שלושת הסימנים.

דוגמה פתורה

בהפסקה הגדולה נתקע הכדור של כיתה ב' על העץ בחצר. מאיה ראתה את זה מהספסל. היא לא אמרה כלום, הביאה מקל ארוך מהגינה, ועמדה על קצות האצבעות עד שהכדור נפל. הילדים מכיתה ב' צעקו "תודה!", ומאיה כבר חזרה לשחק עם החברות שלה.

השאלה: איזו תכונה יש למאיה? הסבירו בעזרת הטקסט.

התשובה: התכונה שיש למאיה היא אכפתיות. בטקסט כתוב ש היא הביאה מקל ארוך והפילה את הכדור.

היא עזרה בלי שביקשו ממנה ובלי לחכות לתודה, וזה מראה שאכפת לה גם מילדים שהיא לא מכירה.

פותחים במילים מהשאלה: כך התשובה ברורה גם לבד. אבל לא עוצרים שם.

מתקנים תשובה

קוראים את הסיפור הקצר, ואז את שלוש התשובות. רק אחת מהן מקבלת את כל הנקודות.

המגדל של יואב. יואב רצה לבנות מגדל קלפים גבוה יותר מזה של אחותו. בפעם הראשונה המגדל נפל אחרי שלוש קומות. בפעם השנייה הוא נפל אחרי ארבע. יואב לא זרק את הקלפים. הוא הסתכל איפה המגדל נשבר, והתחיל לבנות קומות רחבות יותר בתחתית. בערב עמד על השולחן מגדל של שש קומות, ויואב קרא לאחותו לבוא לראות.

השאלה: מה למד יואב מהניסיונות שלא הצליחו? הסבירו בעזרת הטקסט.

סמנו בכל תשובה את הסימנים שיש בה. מה חסר?

א	יואב למד שאף פעם לא מוותרים.	מה חסר?
ב	בפעם השנייה הוא נפל אחרי ארבע. יואב לא זרק את הקלפים. הוא הסתכל איפה המגדל נשבר.	מה חסר?
ג	מה שיואב למד מהניסיונות הוא לבדוק מה לא עבד ולשנות את הדרך. בטקסט כתוב שהוא הסתכל איפה המגדל נשבר והתחיל לבנות קומות רחבות יותר בתחתית. הוא לא סתם ניסה שוב, אלא תיקן את מה שהפיל את המגדל, ולכן הצליח לבנות שש קומות.	מה חסר?

כתבו מחדש את תשובה א, כך שיהיו בה שלושת הסימנים:

לפני שמגישים

- ענינו על מה ששאלו, עם כל הפרטים שביקשו.
- יש בתשובה משהו שכתוב בטקסט: פרט, מעשה או משפט קצר. לא פסקה שלמה.
- יש הסבר שמחבר בין מה שכתוב בטקסט לתשובה.
- פתחנו במילים מהשאלה, ולכן התשובה ברורה גם לבד.
- קראנו שוב, לאט.

למורה

מתאים לכיתות ד'-ו'. הסימנים נשענים על מה שמקבל את כל הנקודות בבדיקה של תשובה פתוחה: עונים על השאלה, נשענים על הטקסט, ומסבירים.

מפתח: תשובה א, קו ישר בלבד. היא כללית ולא נשענת על הטקסט. תשובה ב, מסגרת בלבד. היא מעתיקה משפטים ולא עונה ולא מסבירה, ובבדיקה העתקה כזאת נחשבת בדרך כלל שגויה. תשובה ג, שלושת הסימנים.

מומלץ לבקש מהתלמידים לענות בעל פה לפני הכתיבה, ולהדגים בקול על הדוגמה הפתורה לפני התרגול.

רוצים להמשיך? תשובה מיטבית, הערכה המלאה

בהכנה בסטודיו: קודם מדברים, זזים ומסמנים, ורק אחר כך כותבים.

בקרוב בחנות של הסטודיו:
hut-mahshava.pages.dev/chanut/

- מצגת לשיעור הראשון, עם הערות למורה
- שבע פעילויות בתנועה, במשחק ובדרמה
- תרגול בשלוש רמות על אותם טקסטים
- כלים לתלמידים: סימנייה וכרטיס בקרה
- מדריך למורה עם רצף שיעורים והתאמות